

СТВОРЕННЯ БІРЖІ І ЇЇ ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА

1. Правові засади створення бірж в Україні
2. Процес створення бірж
3. Повноваження органів управління біржі

Біржа

самостійний спеціалізований заклад, юридична особа, що виражає інтереси добровільного об'єднання комерційних посередників та їх службовців для проведення торговельних операцій у спеціалізованому місці за спільно виробленими правилами.

cme
Chicago Mercantile Exchange

СТВОРЕННЯ БІРЖИ

Ініціатори створення біржі створюють робочу групу

Визначається перелік товарів,
на яких буде спеціалізуватись
біржа

Визначається
місцезнаходження біржі

Вибір потенційних засновників

Рекламування біржової
діяльності

Стандартизація,
взаємозамінність, низький
рівень монополізації,
масовість виробництва

Наявність розвинутої
інформаційної мережі та
складських площ

Престиж, репутація,
фінансовий потенціал, зв'язки

Виявлення можливих
обсягів купівлі-продажу
товарів

Підготовка засновницьких документів з урахуванням
законодавчих норм

Розробка правил біржової торгівлі на основі законодавчих
норм та потреб біржової торгівлі

Одержання ліцензій на
право ведення біржової
торгівлі та реєстрація в
органах державної влади

Держкомітет з
антимонопольної
політики і підтримки
нових економічних
структур

Основні вимоги чинного законодавства України до створення бірж

товарна біржа створюється на підставі добровільного об'єднання зацікавлених суб'єктів господарювання

заснування товарної біржі здійснюється шляхом укладання засновниками угоди, яка визначає порядок її створення, склад засновників, їхні обов'язки, розмір і терміни сплати ними пайових вступних та періодичних внесків

закон забороняє органам державної влади та органам місцевого самоврядування, а також державним і комунальним підприємствам, установам і організаціям, що цілком або частково утримуються за рахунок державного бюджету України або місцевих бюджетів, бути засновниками і членами товарної біржі

Мета – надання послуг в укладенні біржових угод, виявлення товарних цін, попиту і пропозицій на товари, вивчення, упорядкування та полегшення товарообігу і пов'язаних із ним торговельних операцій

ПІДГОТОВКА ДО РЕЄСТРАЦІЇ БІРЖІ

визначається кількість і склад засновників

між засновниками укладається засновницька угода

здійснюється підготовка установчих документів

визначення статутного фонду

проведення підписки на акції

продаж брокерських місць

Статут біржі затверджується засновниками біржі, в якому зазначається

- найменування та місцезнаходження біржі;
- склад засновників;
- предмет і цілі діяльності біржі;
- види фондів, що утворюються біржею та їхні розміри
- органи управління біржею, порядок їх утворення, компетенція й організаційна структура біржі;
- права та обов'язки членів біржі та біржі перед третіми особами, а також членів біржі перед біржею та біржі перед її членами;
- порядок прийняття у члени біржі та припинення членства;
- порядок і умови застосування санкцій;
- майнова відповідальність членів біржі;
- порядок припинення існування біржі та ін

НЕОБХІДНІ ДОКУМЕНТИ ДЛЯ РЕЄСТРАЦІЇ, ОДЕРЖАННЯ ЛІЦЕНЗІЇ БІРЖІ

Заповнена за встановленою формою заява на реєстрацію біржі

Заповнена за встановленою формою заява на видачу ліцензії

Статут біржі

Установчий (засновницький) договір

Свідоцтво про державну реєстрацію

Правила торгівлі на біржі

Ордер на приміщення для проведення торгів або відповідний договір оренди на це приміщення

Загальні збори членів біржі

Ревізійна комісія

Виконавча
дирекція

Біржовий комітет
(Рада біржі)

Підрозділи
з обслуговування
та забезпечення
біржових операцій

Футплательні
підрозділи

Допоміжні
та обслуговувальні
підрозділи

Розрахункова
палата

Платібно-
еконімічний відділ

Адміністративно-
господарський
відділ

Контрольна
комісія

Відділ
ліквідаційних
операцій

Інформаційно-
довідковий відділ

Арбітражна комісія

Відділ зовнішніх
зв'язків

Видавничо-
статистичний
відділ

Екстерне бюро

Відділ ярмарків
та аукціонної торгівлі

Комісія
з торгівельної етики

Відділ
удосконалення
біржової торгівлі

Відділ технічних
засобів
та програмного
забезпечення

Комісія з прийняття
нових членів

Відділ кадрів

КОМПЕТЕНЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ БІРЖОВИХ ЗБОРІВ

- здійснення загального управління діяльністю біржі;
- визначення її цілей та стратегії розвитку, правил внутрішнього розпорядку;
- затвердження, зміна і доповнення установчих документів;
- вибори і затвердження Ради чи Біржового комітету в товариствах з обмеженою відповідальністю;
- вибори ревізійної комісії;
- внесення змін і доповнень до персонального складу і структури;
- затвердження результатів діяльності і розподіл прибутку;
- визначення розміру і порядку виплати дивідендів, умов покриття збитків;
- визначення збільшення чи зменшення кількості місць на біржі і встановлення квот для членів-учасників;
- затвердження рішень Біржової ради про створення і скасування секцій, виключення і прийом нових членів-учасників;
- прийняття рішень про залучення до майнової відповідальності посадових осіб;
- затвердження кошторису витрат на утримання Біржової ради і персоналу біржі;
- затвердження рішень Біржової ради про придбання цінних паперів, вступ біржі в пайовики банків, концерни, консорціуми, асоціації та інші об'єднання, створення дочірніх підприємств, філій і представництв біржі;
- прийняття рішень про припинення діяльності біржі;
- призначення ліквідаційної комісії, затвердження ліквідаційного балансу

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Визначити особливості створення різних видів бірж (товарних, фондових, аграрних, валютних).
2. Визначити визначити порядок ліцензування біржової діяльності.
3. Визначити повноваження органів біржі.
4. Зазначити, в якій сфері біржової діяльності Ви могли б знайти своє призначення із освітою юриста.